

Krinko doll!

Vse opozicionalne stranke in vsi državljani, ki so obsojali sedanji demokratsko-radikalno-samostojni režim, ki ruši državo in ljudsko blagostanje, so — samo v demokratskem časopisu seveda — postali protidržaven element ali pa jih je vsaj doletel častni priimek »separatisti«. Poizkus, da spravijo s separatističnim in protidržavnim strašilom v ljudstvo zadovoljnost z naravnost blaznim vladnim režimom, se je klaverno ponesrečil. Nasprotno! Nezadovoljnost z državo in v gospodarsko politiko sedanje vladne večine je postajala splošna in vsak dan narašča. Nezadovoljno ni samo prebivalstvo tostran Save in Donave, ki ima za to vsled gospodarskega izžemanja še posebne vzroke, tako da se že porajajo predlogi o »prečanskem bloku«, ampak nezadovoljno je tudi prebivalstvo v Srbiji. Razlika je samo ta, da se demokratiški tisk ni osmelil, nazvati raditega tudi srbijansko prebivalstvo za protidržavno. Le Pribičevićeva glavna opora Cievarić je poslal v »Beogradskem dnevniku« Stojana M. Protića med — izdajalce domovine.

Kakor pa kaže, bo v doglednem času ostal edino še minister Pribičević s peščico demokratskih priganjačev v vseh pokrajinah na vzvišenem piedestalu državotvornih elementov. Saj je zašel med protidržavne in separatistične elemente celo »Slovenski Narod« in na istem potu se nahaja tako napol celo že »Jutro«. »Slepi in gluhi so vodilni krogi v Belgradu. S svojo zgrešeno gospodarsko politiko so spravili državo na rob propada... spregledajte, streznite se, ne prenapenajte že itak prenapete strune, da bi počila, ker sicer gorje vam in naši ubogi državci! Pred letom dni, ko smo svarili in grajali vladno večino o pravem času, nam je »Slovenski Narod« grozil s kandelabrom in z debelimi črkami hujskal, da je treba z močno roko protidržavnim, to je opozicijskim elementom streti glavo. In danes?! Ravnoista igra kakor za časa valutne reforme. Ko so vsi »državotvorni elementi« kljub resnemu opominjanju in protestu naših krogov izvršili valutno reformo tako, da je morala draginja v kronskem območju izenačiti z ono v dinarskem območju, so začeli tudi očetje valutne reforme nanjo zabavljati. Pustna politika, ki ni resna, pa tudi ne resno mišljena! Ko bodo demokratje centralistično ureditev države izvršili in bo to izzvalo še večji nered in nezadovoljstvo, stavimo, da bo demokratiško časopisje postalo tedaj — avtonomijsko. Toda kdo ve, če tedaj to edino pravilno stališče ne bo že prehitel čas in se bo po celi državi razpugal klic po federaciji kot posledica obupanega ljudstva.

Slovenska ljudska stranka svojega stališča, svojega programa ni izpremenila. Od svojega prvega početka je stala na avtonomističnem stališču, ki ni nobena ovira državnemu edinstvu. Povdarjala pa tega stališča tedaj zato ni v javnosti, ker mu Srbijanci niso nasprotovali. Zahtevo Jugoslovanskega kluba po pokrajinskem zboru so priznavali za opravičeno, ki da se bo tudi izvršila, le radi nastopa tedanje še male opozicije v Hrvatski je niso smatrali za oportuno. Vemo pa tudi, da bi noben Srbijanec ne bil položil roke na avtonomijo nedeljene Slovenije, dasi so centralisti po svojem mišljenju, da niso prišli iz Slovenije same hujskači in v srbskem časopisu in narodni skupščini proglašali avtonomiste za separatiste in protidržavne elemente.

Zato je javkanje demokratskega časopisja samo humbug. Le pogledjmo malo za kulise! Dne 22. februarja je bila v pododboru za upravno razdelitev države sklenjena parcelacija Slovenije. Edino zastopnik Jugoslov. kluba dr. H o h n j e c je odločno kakor vedno nastopil proti parcelaciji Slovenije in še enkrat navedel vse one stvarne in tehtne razloge, ki ne samo utemeljujejo, marveč zahtevajo zedinjeno Slovenijo: Pa tudi sam je glasoval za predlog o nedeljeni Sloveniji. Vsi drugi slovenski zastopniki so oddali svoje glasove za delitev Slovenije. Demokratski voditelj dr. K u k o v e c je z vsemogočnimi navideznimi razlogi vneval za parcelacijo Slove-

nije kot naravno posledico centralističnega sistema, vodja socialistov Etbin Kristan se mu je na celi črti pridružil in se izjavil tudi za priključitev štajerskega Posavja in celega premogovniškega ozemlja (Trbovlje, Hrastnik, okolica Rajhenburga) ljubljanski oblasti. Zastopnik samostojnežev Rajar je v imenu stranke izjavil, da se popolnoma strinja z vladnim predlogom in s tem, da se brežiški, sevniški in laški okraj priključijo ljubljanski oblasti. Samostojni štajerski junak Drogenik, ki je poslal poldrugo stotino protestov iz šta-

Zborovanje glavnega vodstva Radičeve stranke.

Zagreb, 27. febr. (Izv.) Včeraj dopoldne je v Zagrebu priredil glavni odbor hrvatske republikanske seljačke stranke shod, kateremu je predsedoval Stjepan Radić. Nastopilo je mnogo poslancev stranke. Radić je v svojem govoru naglašal, da gre za to, da se današnji takozvani hrvatski blok pretvori v republikanski ali seljački blok in kot tak bi nastopal tudi pri volitvah. Vodstvo hrvatske republikanske seljačke stranke je doslej delovalo vztrajno in oprezno in je imelo velik uspeh. Apeliral je na prisotne, naj vsakdo zapusti za osem dni svoje posestvo, hišo ali delavnico in naj gre med narod v bano-

Blamaža ministra Pucija v Kranju.

Kranj, 27. febr. (Izv.) Ministru Puclju se je shod popolnoma ponesrečil. Ni mogel priti do besede; slišal je pa gorkih za poln avtomobil.

Sestanek dr. Ninčiča in dr. Beneša v Bratislavi.

Bratislava, 27. febr. (Izv.) Sestanek ministrskega predsednika dr. Beneša z jugoslovanskimi zunanjim ministrom dr. Ninčičem, ki bi se imel vršiti v Bratislavi dne 28. februarja, je preložen na prve dni meseca marca, ker bo dr. Beneš 28. februarja poročal ministrskemu svetu o uspehih svojega potovanja v London in Pariz.

Obćni zbor Hrvatske Zajednice.

Zagreb, 27. febr. (Izv.) Zagrebska organizacija Hrvatske zajednice je imela večeraj dopoldne svoj letni občni zbor. Predloženo je bilo poročilo in se je razpravljalo o tekoćih strankarskih zadevah. Iz poročila je razvidno, da šteje okroglo 100.000 članov. Za predsednika hrvatske zajednice je bil izvoljen bivši zagrebski župan dr. Stjepan Srkulj.

Izpraznitev tretje cone v Dal-
maciji.

Sušak, 27. febr. (Izv.) Skupni odbor vladnega poverjenika za mesto Sušak in mestnega zastopništva je skupaj s predsedništvom jugoslovenske reške stranke najenergичnejše zahteval, da se vprašanje evakuacije tretje cone v Dalmaciji reši v smislu rapalske pogodbe in protestira proti vsaki drugi rešitvi tega vprašanja, zlasti pa proti konsorciju za baroško lukco, o katerem se širijo glasovi ne samo v jugoslovenskih, ampak tudi v inozemskih listih, zlasti v italijanskih. O tem vprašanju se piše, kakor o gotovem dejstvu. Izvedba rapalskega dogovora je minimum naših zahtev. Vsaka druga rešitev se smatra za atentat na gospodarske in narodne interese vse Jugoslavije.

Požar v dr. Franzovem paromlinu.

Maribor, 27. februarja 1922.

Včeraj popoldne je v paromlinu dr. Franza izbruhnil ogenj, ki se je v kratkem času razvil v požar, ki bi bil katastrofalen za celo predmestje Melje z glavnim kolodvorom vred, ako bi bil veter malo močnejši in da ni vojaštvo ter požarna bramba še pravočasno rešila sosedne objekte, zvezane s gorečim mlinom le po lesenem mostu. Tako se je požar omejil le na glavno poslopje, v katerem je pričele goriti. V tem poslopju se je nahajal mlin ter tovarna za testenine; vse to je s stroji in mobi-

gerskega v Belgrad, ni niti prišel na sejo zakonodajnega pododbora. Nekaj dni pred to sejo je kakor kafa izginil iz Belgrada.

Ni-li vsa ta politika vladinovcev pravcata pustna politika, ki se iz ljudstva brije norce? Ako bi vladne stranke in njihovo časopisje resno ne soglašalo s politiko demokratskih, samostojnih in konečno tudi socialističnih poslancev, bi jih poklicalo na odgovor, jim izreklo nezaupnico in jih pozvalo, da položijo mandate. Dokler pa tega ne storijo, igrajo samo pustno maske-rado. Krinke doli! kličemo mi.

vini, Bosni in Hercegovini, Dalmaciji in Črni gori in naj propagira idejo in nastopanje hrvatske republikanske seljačke stranke. Povsod naj snujejo organizacije stranke. Hrvatska republikanska seljačka stranka ni navadna politična stranka, ampak se bori za splošne človeške pravice. — Ostali govorniki so večinoma povelicevali Radica. Na zborovanju se je sklenilo, naj se člani glavnega odbora razkropijo po deželi in povsod organizirajo odbore stranke. Ako se to zgodi, je končal neki govornik, nam je zagotovljena zmaga, kateri se bo divil ves svet.

ljajami vred popolnoma zgorelo. Ogenj je moral nastati že dopoldne ter polagoma tleti, in sicer v središču objekta v drugem nadstropju. Še pred 14. uro se je iz tovarne pričel valiti gost črni dim. Večina ljudi na potu na izlete je mislila, da prihaja dim od glavnega kolodvora, ker stoji mlin tik za glavnim kolodvorom v Einspielerjevi ulici. Ob 14. uri je mestni čuvaj raz stolp stolne cerkve signaliziral ogenj. Tedaj so se izpod črnega dima pojavljali že prvi zublji ognja. Nepregledna množica je drvela iz vseh koncev mesta proti Melju. Še preden je prišla prva pomoč od požarne brambe, ki je bila pozno avizirana, je stopilo poleg redarjev iz stražnice na Aleksandrovi cesti že vojaštvo 45. p. p. v akcijo.

Ob pol 15. uri je izbruhnil požar z vso silo in po celem objektu. Strašen pogled. Velikanski ognjeni zublji so švigali visoko v zrak. Veter je tedaj vlek el naravnost proti nasproti ležečemu skladišču glavnega kolodvora. K sreči za kolodvor in vse nadaljnje objekte je veter proti 15. uri odjenjal in spremenil tudi smer proti jugu, s čimer so prišle v nevarnost v bližini stoječe hiše na Meljski cesti. V največji nevarnosti je bilo komaj par metrov nasproti stoječe skladišče, v katerem imajo razne trvdke svoje zaloge in katero se je že na več krajih vnelo. Naravnost katastrofa pa je preti la objektu, ki je z lesenim mostom zvezan z gorečim mlinom. V tem objektu se nahaja glavna zaloga paromlina in pa, kar smo šele zdaj zvedeli: tu se je nahajalo več sodov bencina, baje 3000 litrov. Od tu je preti la nevarnost, ki bi bila zahtevala tudi človeških žrtev in ki bi bila razrušila celo predmestje. V bojzni pred to nevarnostjo je vojaštvo energično odstranilo množico gledalcev od bližine gorečega objekta. Kakor se je pozneje zvedelo, so bencin še preje rešili, nego se je bližala nevarnost, da se vname tudi ta objekt. Da sta se ta dva najbližja objekta rešila, je neprecenljiva zaloga požarnih bramb, ki so tudi od zunaj (Pobrežje, Pekre, Razvanje itd.) prihiteli mestni požarni brambi na pomoč. Občinstvo je izpočetka glasno kritiziralo, da požarne brambe niso nastopile z večjim elanom. Pozneje se je tudi to pojasnilo. Ne požarne brambe, krivda je tičala v mestnem vodovodu, ki je proti večeru sploh odpovedal vsled pomanjkanja vode. K sreči za celo akcijo so si požarne brambe pomagale z vodo v bližnjem malem potoku. Proti večeru se je združenim močem požarnih bramb, vojaštva ter redarjev posrečilo požar lokalizirati na glavno poslopje. V južnem traktu tega poslopja se je nahajala tovarna za testenine, od katerih sta bila dva vagona že pripravljena za odpošiljatev. — Kako je ogenj nastal? — Sumi se, da je bil namenoma zaneten. V soboto so delavci od dr. Franza zahtevali povišanje plače. Dr. Franz jih je baje zavrnil, da rajše vidi, da je mlin prazen, kakor da bi ustregel njihovim zahtevam. Poslopje je bilo zavarovano pri »Generalic in drugih zavarovalnih družbah. Škoda se cení na 60 milijonov, natančna škoda seveda se bo šele ugotovila. Človeških žrtev ni. Gorelo je še celo noč.

Maribor, 27. februarja. (Izv.) V spodnjih prostorih Franzovega mlina še vedno gori. Mlin in tovarna za testenine, združena pod eno streho, kažeta le še gole stene. Nekateri stroji so bili rešeni, zlasti oni v poškodovani kotlarni in strojarni. Še danes se vse čudi, kako so požarne brambe, zlasti iz Pobrežja in Kamnice, mogle rešiti leseni most, ki

veže Franzova skladišča in bivše vojaško skladišče. Ta skladišča so bila polna zalog. Ne le v Franzovem skladišču, ampak tudi v železniškem skladišču je bilo več cistern petroleja in bencina. Na železniški progi je bilo baje več vagonov municije, namenjene za Grčijo. Na železniškem tiru se je vsled vročine vnelo več vagonov, ki so jih pa železničarji takoj pogasili. En tak vagon se je zopet vnel med vožnjo čez železniški most. V pogorelem mlinu je bilo 20 vagonov moke in več vagonov žita. Mestna požarna brambе je še danes ves dan v akciji. Včeraj so prihiteli na pomoč požarne brambе iz Kamnice, Pobrežja, Zirkovcev, Hoč in Pekar. Škoda še ni ugotovljena, cenijo jo pa nad 100 milijonov kron.

**Za enakopravnost pri
dijaški podpori.**

Poslanec Anton Sušnik je stavil na ministra prosvete 23. febr. sledeče vprašanje:

Ena pglavitnih nalog demokratske države je, skrbeti za čim temeljitejšo izobrazbo čim najširših slojev naroda in brigati se za to, da nadarjena siromašna mladina, ki ne more na svoje stroške obiskovati srednjih, strokovnih in visokih šol, dobi višjo, znansveno in umetniško izobrazbo z državno pomočjo. Zato je tudi v našo ustavo donošena določba, »da nauka uživa zaščito i potporu države.«

Zavedajoč se tega in vršec svojo dolžnost, tudi naše ministrstvo prosvete podeljuje podporo in pomoč revnim in talentiranim visokošolcem. Toda pri podelitvi pomoči ministrstvo ne postopa v duhu ravnopravnosti in državne edinstvenosti. Že v preteklem šolskem letu je bil za Zagreb dovoljen kredit 1.125.000 dinarjev, za ljubljansko menzo pa samo 1.700.000 kron; letošnji proračun pa predvideva za Zagreb 5.100.000 kron, za Ljubljano le 512.000 kron. Belgrajski akademiki so dobivali dosedaj po 400 dinarjev mesečne podpore, celo ruski begunci po 400 din., ljubljanski akademiki pa celih 80 din. Te številke značijo velikansko razliko, ki na noben način ne odgovarja dejanskim razmeram in potrebam.

Dne 9. februarja je dalje v »Službenih Novinah« izšel pravilnik »o davanju blagodejanja i pomoći na stan i hranu slušaocima univerziteta«, ki določa pač ista blagodejanja (podpore) 200 dinarjev mesečno za dijake vseh univerz, vseh fakultet in vseh letnikov; pomoč za stanovanje in hrano pa se odmerja različno, po mestnih prilikah poedinih univerz, po splošnih prilikah in državni potrebi. Za šolsko leto 1921-22 dobijo vsi študenti filozofske fakultete v Belgradu in Skoplju in tehniki drugega in ostalih semestrov v Belgradu po 300 dinarjev; vsi ostali slušatelji in tehniki belgrajske univerze, kakor tudi pravniki subotičke fakultete po 200 dinarjev. Slušatelji zagrebške univerze imajo mesečno po 200 din., ljubljanske pa po 100 dinarjev.

Tako neenakega postopanja pri pode-
ljenju pomoči visokošolcem za l. 1921-22
ne opravičujejo niti prilike posameznih
univerz, niti splošne razmere, niti državna
potreba. Draginja je danes povsod v drža-
vi enako neznosna, potreba po izobraže-
ni mladini mora biti za celo državo ista.
Ali pa naj morda dostavek »prema držav-
ni potrebi« znači, da država ne potrebuje
toliko slovenske in hrvatske inteligence
kolikor srbske?

Tako ravnanje ministrstva prosvete gotovo ni na korist državi, pa tudi ne vzgoji naše mladine v prid. Kako naj se naša mladina nauči spoštovati zakone in temelj vseh zakonov — ustavo, če pa vsak dan izkuša, kako se ruši po ustavi zagotovljena ravnopravnost, kako se celo nasproti dijaštvu pri delitvi podpor uporablja dvojna mera?!

Kako naj se navdušuje za edinstvo države, ko pa vidi, da se ravno isti minister, ki je najvneteji zagovornik državnega edinstva in centralistične ureditve države, v praksi prikazuje kot separatist in partikularist?

Omenjeni pravilnik določa tudi, da se morajo vse prijave za podpore poslati »odseku za snabdevanje ministarstvu prosvete«. S tem je vsa podporna akcija za visokošolce popolnoma centralizirana, ne vpoštevata in krši se svoboda in samouprava

univerz in onemogočuje hitro poslovanje pri podelitvi podpore in pomoči. Tako je n. pr. 350 ljubljanskih visokošolcev že davno poslalo prijave za podpore na ministrstvo prosvete, pa še do danes niso dobili nobenega odgovora.

Zato vprašam gospoda ministra:

1. Ali je gospod minister voljan podporno akcijo za visokošolce prepustiti dijaškim podpornim društvom, oziroma posameznim univerzam, ki najbolje poznajo krajevne razmere, dijaštvo in njegove potrebe?

2. Ali hoče gospod minister v smislu ravnopravnosti dijaške podpore izenačiti tako, da bodo pri enakih razmerah enako potrebni slušatelji vseh univerz dobivali enako pomoč?

Prosim pismenega odgovora.

TITTONI PREDSEDNIK GENOVSKÉ KONFERENCE.

Rim, 27. febr. (Izv.) Kakor poroča »Messagero«, je izbran Tittoni za voditelja talijanske delegacije in za predsednika mednarodne gospodarske konference v Genovi.

Moskva, 27. febr. (Izv.) Italijanski minister zunanjih poslov je ruskemu ljudskemu poverjeniku za zunanje zadeve brzojavno sporočil, da bo sovjetsko odposlanstvo uživalo na gospodarski konferenci v iste pravice, kakor vse druge delegacije.

IZ ŠVICE IZGNANO KARLOVO SPREMSTVO.

Bern, 27. febr. (Izv.) Zvezno pravdnishvo priobčuje listo članov bivšega dunajskega dvora in oseb, ki so stale v službi bivšega cesarja Karla, ki so bile na podlagi člena 70 zvezne ustave izobčene iz Švice. Lista obsega nastopnih 20 imen: Nadvojvoda Maks, nadvojvodinja Marija Jožefa, Aladar von Borovici in žena, posl. ataše Demeter baron Hys, legacijski svetnik Marija Annunziata in Marija Terezija, dvorni župnik Seidl, grof Waldemar Ledochowsky, fregatni kapitan Emmerich v. Schonta, kapetan Karl pl. Berman von Hohensalzburg in njegova žena Elza, generalni ravnatelj Bruno pl. Steiner-Walmond in njegova žena Irena, legacijski svetnik in njegova žena Irena, legacijski svetnik Adalbert pl. Glacz, sekcijski načelnik dr. Albin Schager-Eckartsau, Johann (Janos) Aller, tudi Adler, trgovec Oswald Farkas, letalski voditelj Wilhelm Zimmermann iz Dessau in bivši konzul von Fischer-Ankern.

LAKOTA V RUŠIJ.

Moskva, 27. febr. (Izv.) V okrožju Bozuluk, samarska gubernija, je do 10. febr. umrlo od lakote 17.000 ljudi. Od gladi je zbolelo nad 18.000 oseb.

Moskva, 27. febr. (Izv.) V Novorosijak je priplul ameriški parnik z 17.000 tonami posetve za gladijoča ozemlja.

Univ. prof. dr. Rado Kušej.

Cerkveno imetje in socialna ideja.

(Problem gmotne osvoboditve cerkve od države.)

(Dalje.)

Socialna beda pa je baš v naših dneh tudi v krogih cerkvenih nameščenecv prikopala do vrhunca. Kje najti izhoda iz nje, posebno ako država odklanja zadostno dotacijo verskega zaklada, iz katerega se deli dosedanja neznatna pomoč. Najprej bi prišli do cilja, ako se nam posreči na podlagi sedaj veljavnih pravnih določil, torej v skladu z obstoječimi zakoni, zanesti socialno idejo v današnjo upravo cerkvene imovine.

Problem se omejuje danes na vzdrževane klera, ki je v hierarhični odvisnosti od škofa. Skrb za uboge in negovanje dohodnosti sploh spada sedaj pretežno med naloge občinske in državne uprave. Država je začela na tem polju cerkev izpodrivati že pred več stoletji ter ji je po obsežnih sekularizacijah karitativno delovanje v večjem obsegu tudi dejansko onemogočila. Za popravo in obnovo poslopja pa je v zakonu preskrbljeno na drugi, za končni efekt vseskozi ugodni, čeprav morda ne ravno idealni način. Ni dvoma, da so nekdani pokrajinski konkurenčni zakoni (za prejšnjo Kranjsko z dne 20. julija 1863 in 20. marca 1890, za Štajersko z dne 28. aprila 1864 in 9. maja 1866) tudi še danes v veljavi. Ravno tako jasno pa je, da se cerkev v to svrhu sme poslužiti tudi predpisov svojega zakonika, ki so za Dalmacijo, kjer je v tem pogledu še izza časa nekdanje italijanske vlade bilo v veljavi vedno kanonsko pravo, smatrati celo za državni forum za obvezne.

Zastopniki katoliške cerkve so povodom verske ankete v Beogradu izrazili važno načelo, ki ga smemo s socialnega stališča živo pozdraviti. Med viri cerkvenih dohodkov, iz katerih se morajo kriti izdatki za kler in za bogočastje, so našli tudi prispevke onih cerkvenih uslužbencev, kojih letni prejemki presegajo višino (novo odmerjene) kongruje. (Glej moj spis: Verska

anketa v Beogradu i njeni zaključci, Ljubljana 1922, str. 19 ss. in 33 ss.) Tej načelni izjavi sledi dostavek, da bo višino teh prispevkov določila pristojna cerkvena oblast. V drugi zvezi, tam, kjer govore o obsegu verske avtonomije (l. c. str. 16 in 17) pa so zahtevali predstavniki katoliške cerkve od države priznanje pravice, da sme cerkev obdačiti svoje člane, tako da bi se ta davek po potrebi po državnih organih prisilno izterjal.

Ali si je bila katoliška sekcija verske ankete pri formulaciji teh sklepov glede načina njih praktične izvedbe in glede njih meritorne dalekosežnosti sploh na jasnem, mi ni znano, razpravljalo se o njih podrobnosti ni. Pozneje, ko sem vsebino in besedilo zaključkov natančneje proučeval, sem dobil utis, da zastopniki kat. cerkve za posebn verski davek niso vneti, ker bi bila njegova uvedba popolnoma proti dosedanjim običajem. Zato v zapisniku o III. seji kat. sekcije verski davek med viri cerkvenih dohodkov tudi ni našel (l. c. str. 13 do 20). Iz tega dejstva bi se dalo sklepati, da je bilo predstavnikom katoliške cerkve ležeče več na načelnem priznanju pravice do obdačenja kakor pa na dejanski uvedbi verskega davka. Ta naj bi stopil v veljavo sploh še le kot neka ultima ratio, če bi si cerkev drugače ne mogla več pomagati.

Vsekako obstoja med najprej omenjenimi prispevki bogatih nadarbenikov in med splošnim verskim davkom ozka notranja vez. Tudi prispevki nadarbenikov so po svoji naravi posebna vrsta verskega davka in nič drugega biti ne morejo. Toda vsaka davčna morala jih bo stavila na prvo mesto, ker so ne samo socialni postulat ampak tudi glavna stvarna opravičba za splošni verski davek, ki more priti napram njim vedno le kot subsidiarni vir dohodkov v poštev. Ako se ne bi pritegnilo najprej imovitih cerkvenih uslužbencev, bi splošni verski davek ostal najbrže brezuspešen, ker bi vsak član cerkve opravičeno zahteval, da se mora v prvi vrsti primerno obdačiti imovina cerkve in potem še le zasebna imovina vernikov. Le tedaj, če se najprej cerkvena imovina sama do najvišje mere davčne dopustnosti izrabi, postane tudi splošni verski davek socialno upravičen.

Iz načela, da imajo bogati nadarbeniki prispevati v obče cerkvene svrhe, doni zapoved, da naj tisti, ki živi v izobilju, pomaga onemu, ki se nahaja v bedi. Oba služita oltarju, oba naj od oltarja živita, če ne enako udobno, pa vsaj dostojno. Cerkev kot bogočastna organizacija na zemlji je kot etična veličina naravnost zavezana, da kričeče socialne razlike med svojimi uslužbenci po možnosti izravna. Zato vsa čast predstavnikom katoliške cerkve, ki so v dobrem razumevanju današnjega položaja cerkveno imovino zopet postavili pod zastavo pravične socialne ideje! S tem so ob enem najlepše opravičili tudi splošni verski davek, ako ga bo treba uvesti.

Dosedanji razvoj političnih razmer v državi in počasnost notranje konsolidacije nam puščata le malo upanja, da bi se dali verskopolični problemi v doglednem času med državo in cerkvijo sporazumno povoljno rešiti. Če sem v že omenjenem svojem spisu očrtal nekatere možnosti take rešitve, hočem danes pokazati pravno stran eventualne samopomoči, za katero bi se zamogla cerkev odločiti, da najde izhoda iz sedanje gmotne stiske. (Dalje.)

Politične novice.

+ Pucljevi voli. Afera zaradi Pucljevih volov je imela za posledico tudi navzkrižje med našo in nemško vlado z ene, in med reparacijsko komisijo v Parizu z druge strani. Rezultat navzkrižja je bil, da je komisija ustavila pošiljanje živine v opustošeno Srbijo, ker je komisija na podlagi one sramotne pogodbe med našo državo in med Radomirjem Pašićem (sinom Pašićevim) in zagrebškim mesarjem Hafnerjem sklepala, da Srbija živine ne potrebuje, če se prodaja že prej, še predno je prišla na naše ozemlje. Kompan. Pašić, Hafner, zagrebško društvo »Promet« (in ljubljanski....? op. ur.) je pa imela srečo, da je še pred uničenjem pogodbe prodala v Švico 17 tisoč volov po 1 frank 60 centimov (okroglo 100 kron) za kilo, dočim so gospodje plačali državi le 4 dinarje (je -16 kron) za kilo. Pri enem kilogramu so torej zaslužili 84 kron, kar znači pri 17 tisoč volih silne milijone! (Po belgrajski »Politiki« z dne 26. febr. t. l.)

+ Češkoslovaški poslanik g. Kalina je odpotoval iz Beograda v Prago, da obvesti svojo vlado o vsebini dolgega razgovora, ki ga je imel s Pašićem po njegovem povratku iz Bukarešte. V Beograd se vrne v spremstvu dr. Beneša, ko pride dr. Beneš na belgrajsko konferenco male antante.

+ Namesto 25 celih 75 milijonov dinarjev bo plačala naša država Švicarjem za izdelavo niklastega drobiža, ker je vlada plačilo dolžne vsote vedno odlašala v sladki nadi, da se bo kurz dinarja — dvignil.

+ Bogati dr. Velizar Janković. Nedavno je belgrajska »Republika« očitala

radikalnemu prvaku in ministru dr. Velizarju Jankoviću, da ima na Francoskem naloženega kapitala v znesku nad 400.000 franc. frankov. Na to očitjanje je dr. Velizar Janković odgovoril (s podpisom seveda), da takoj odloži mandat in vso svojo gotovino v frankih odstopi »Republiki«, če mu ta list dokaže resničnost svoje trditve. V »Republiki« od 26. t. m. je pa objavil dr. Ikončić dopis francoske borzne tvrdke R. Auboyneau, Paris, 3. rue Saint Georges, na Vel. Jankoviča, kjer našteva dolgo vrsto akcij raznih francoskih podjetij, ki so (namreč akcije) last Velizarja Jankoviča! — »Republika« se končno vprašuje: »Odkod pa ima ta »veliki državnik« toliko premoženja?« — »Republika« seveda obetane denarja ne bo dobila, ker bo g. dr. Velizar Janković odgovoril, da to niso franki v gotovini, ampak akcije...

+ Lloyd George in Poincaré sta se na svojem sestanku v Boulogne glasom otičelnega komunikeja domenila, da se genovska konferenca skliče 10. aprila, da se konferenca ne bo dotikala verzajske mirovne pogodbe in pravic, ki jih imajo zavezniki do vojne odškodnine in končno, da se ne smejo kršiti prerogative zveze narodov — O vseh drugih zadevah, ki so se dozdej smatrale za sporne, zlasti pa vprašanju priznanja ali nepriznanja sovjetske Rusije, komunike molči. Zato smatrajo mnogi to konferenco za diplomatično zmago Anglije, ki da ne želi nič drugega, kakor da se genovska konferenca sploh sestane.

+ Proti iredentizmu. Tržaška »Edinost« dne 25. t. m. se na uvodnem mestu peča z nesrečno zunanjo politiko nove Italije. Ta politika še vedno goji iredentizem. In onemogočuje iskren sporazum s sosedi, posebno z Jugoslavijo. Sam »Corriere della Sera« priznava blodnost te politike, ki se sramuje rapalske pogodbe in se dela, kakor bi bila hotela z njo Jugoslavijo le ukiniti. Dejansko se je pa Italija s svojo machiavelistično politiko pač le sama sebe ukanila in doživela, da se razvija mala antanta mimo nje, ako ne naravnost proti njej, doživela, da je mali antanti pristopila celo Romunija, na katero je Italija brezpogojno računala. Italija mora s to politiko končati; predvsem mora napraviti red na Reki, doseči, da Jugoslavija izpolni rapalsko pogodbo in pokazati mali antanti, da ji ne nastavlja pasti in je ne skuša razdreti, ampak da jo smatra za dobrodošlo zaveznico na potu do evropskega sporazuma.

Dnevne novice.

— Katehetske plače. Na razne dopise glede ureditve katehetskih plač nam sporoča Jugoslovanski klub: Naredba, ki določuje nove honorare, je bila sprejeta julija meseca v višjem šolskem svetu. Isto je potrdil ministrski svet. Nato je vse obležalo v ministrstvu prosvete. Naredba se ni vpoštevala niti ob sestavi proračuna za leto 1922. Na vprašanje poslanca Škulja na ministra Pribičevića se je zadeva zganila. Podpiral jo je tudi višji šolski svet, osobito ker se katehetski honorarji obravnavajo skupno s krediti za »currando« in za pouk ženskih ročnih del. Dela se sedaj na to, da se proračun v tem smislu preuredi. Zadeva pride pred finančni odbor v kratkem, nato v parlament v proračunski debati. Za sedaj je upanje, da prodre. Dokler se tam ne odloči, je izključeno kaj doseči, ker centralna vlada vsled brezbriznosti doslej ni skrbela za finančno pokritje svojih sklepov.

— Polom. V kočevskem sodnem okraju je bil izvoljen za člana v okrajni šolski svet Janez Lobe, posestnik in župan v Polomu (25 glasov), za namestnika Peter Lakner, veletrgovec in župan v Mozelnju (23 glasov).

— Umrli je v Ljubljani sodni svetnik v Novem mestu g. Anton Cigoj. Pogreb se vrši dne 1. marca t. l. ob 16. uri iz hiše žalosti, Aleksandrova cesta 5. — V Srednjih Gameljnih je po daljši in mučni bolezni umrla posestnica g. Marija Kališ. — R. i. p. l.

— Tržič. Društvo sv. Jožefa priredi svojim članom v Domu pustno veselico danes v torek ob 8. uri zvečer. Sporedi: burka Davek na samce, kupleti, komični prizori, petje.

— Konjski semnji v Ljubljani. Vsled odredbe pokrajinske uprave so radi slinovke konjski semnji v Ljubljani ukinjeni.

— Medno gibanje v Zagrebu. Zveza rudarjev za Hrvatsko in Slavonijo je izročila industrijskem spomeniku za povišanje plač. Pogajanja so se že pričela. Delavci v parnem mlinu zahtevajo povišanje plač. Klubotarji so dosegli povišanje plač za 200 K tedensko. Papirniški delavci zahtevajo povišanje plač. Privatni nameščenec pa so sklicali za ponedeljek shod, da se pogovore o svojih bodočih zahtevah. — Ta medna gibanja pa niso vzrok, ampak posledica draginje, in ni dvoma, da bomo tudi v Sloveniji imeli vsak čas opraviti z obsežnim mednim gibanjem med delavstvom.

— Drzen vlom in velika tatvina v Beogradu. Nedavno je bilo vlomljeno v prostore rumunske petrolejske družbe »Petrol-Block« v Beogradu. Vlomilci so razbili železno blagajno in iz nje ukradli gotovine nad pol milijona kron. Policija je sedaj aretirala v Beogradu nekoga Lajoša Reuterja, ki je vlom priznal in pri katerem so našli že 60.000 K. V Osljeku pa so aretirali soudeleženca Kovča, ki je imel samo še 5000 K, dočim tretjega vlomilca ne morejo izslediti.

Štajerske novice.

Še en požar v Mariboru. Ko se je v ponedeljek zjutraj ob 8. uri vračal zdravnik dr. Hronov. sky od velikega požara proti domu, je na Ruški cesti opazil, da v soc.-dem. ljudskem domu, kjer je tudi konsumno društvo, gori. Alarmiral je takoj požarno brambo, ki je vdrila v trgovino in udušila ogenj. Umele so se užigalice, katerih je zgorelo 20.380 zavrtikov po 10 škatlic.

Š Sledi v mariborski stolnici ukradene monštrance so našli v Ptuj.

Š Umrli je g. Fran Weixl, nadučitelj v pokopju.

Š Narečja. Včeraj popoldne so se v Gornoski ulici v Mariboru splašili konji posestnika Franca Wagnerja iz Svešine ter podirli na tla Karolino Wollner, soprogo carinskega uradnika, ki je bila težko poškodovana.

IZŠLO JE:

IZŠLO JE:

DR. MIH. OPEKA:

O dveh grehih. Trinajst govorov za moralo.

VSEBINA:

POŽELJENJE MESA. — I. Bog se srdi in tepe. — II. Ali je božji srd pravičen? — III. Uživanjejmo Domu to škodi? — IV. Zapravljeni zaklad. — V-VI. Rečnje polj.

POŽELJENJE OČI. — I. Služba memonova. — II. Na globoko in na široko. — III. Korenina vsega zla. — IV-V. Povrnili ali se pogubili? — VI. Česa moderni bogatini morda še nikoli ni slišal. — VII. Kaj je moderni bogatin pozabil.

Cena (pri izdajalnih poviških v tiskarni) osem in pol (8½) Din., po pošti devet in pol (9½) Din. — Dobiva se v Prodajalni K. T. D. (Ničman) v Ljubljani in po vseh slovenskih knjigarnah.

Ljubljanske novice.

Ij Pogreb račneča g. Sicherla bo vsled nekega nesporazuma danes popoldne točno ob polzatih izpred mrtvašnice v hiralnici na Vidovdanski cesti. Pogreba se udeleži zastopstvo »Orla« ter križevniška moška in mladeniška Marijina družba z zastavo. Prosi se številne udeležbe.

Ij Konferenca katehetov — v sredo, dne 1. marca ob petih popoldne. Predava prof. Janko Mlakar o kateheto samovzgoji. — Hkrati se določijo spovedni red za mladino ljubljanskih šol.

Ij »Volkašin« v Rokodelskem domu se je na pustno nedeljo izvrstno predstavil. Enojedanko z lepimi motivi je režiser obogatil z lepim petjem in krasnimi hrvaškimi narodnimi nošami. Igralci so bili predpustno razpoloženi in so igrali izborno. Ravnotako je g. Vrančič kot glavni igralec imenitno, naravnost mojstrsko igral »Črevljarja-barona«! Dvorana je bila polna in občinstvo je bilo čisto zadovoljno. Občudovati moramo voditelja g. Tomca, da je izvežbal tako hitro svoj orkester, ki je z uspehom nastopil. Hvala mu za trud in poživljeno pri igri, petju in godbi.

Ij Pevski zbor Glasbene Matice. Danes na pustni torek pevski vaja za tenor odpade, vrši se pa v sredo, dne 1. marca istočasno z basii ob 8. uri zvečer. — Točno! — Odbor.

Ij Krekova prosveta. Zveza uradnic in trgovskih nastavljenk vabi k predavanju, ki ga ima ga. dr. Angela Piskernik v sredo dne 1. marca ob pol 8. uri zvečer. Udeležba vseh članic dolžnost. Odbor.

Ij Slovensko Planinsko Društvo (osrednji odbor) sklicuje sestanek članov radi posvetovanja o sestavi kandidatne liste za volitev bodočega odbora na četrtek, dne 2. marca zvečer ob 8. uri v salonu restavracije pri Levu (Gospodstvska cesta). Z ozirom na važnost volitev naj se blagovoljni članstvo mnogobrojno udeleži, da izrazi vsestransko svoje želje. — Odbor.

Ij Predavanje o zaščiti dece. Naš znani strokovnjak dr. Matija Ambrožič, ki je sedaj sedaj radi študija v Berlinu, je poslal pripravljalnemu odboru za zgradbo Detjega doma v Ljubljani referat z naslovom: »Temeljni kamni zaščite dece«. Ta referat bo čital v četrtek 2. marca gospa Marica Bartolova v dvorani Mestnega doma. Začetek ob 8. uri zvečer. Vsi, ki se zanimajo za vprašanje zaščite dece, so vlijudno vabljeni. Namesto vstopnine se prosí prostovoljnih prispevkov za detji dom.

Ij V gasilsko društvo! Ljubljansko reševalno in gasilno društvo je na polu preureditve, katere namen ni samo, da dobi moderno orodje, ampak da bo njegovo članstvo izobraženo in poučeno o svoji nalogi. Ker pričena društvo tako z urejenim delom, vabimo ob tej priliki v prvi vrsti mladeniče našega mesta k vstopu v gasilno društvo. Prijave so sprejemane vsak dan od 6. do 7. ure zvečer v Mestnem domu (službena soba — pritišlje, vhod s Krekovega trga).

Ij Ambulatorij bolniške blagajne. Od 1. marca t. l. dalje ordinira v ambulatoriju Okrajne bolniške blagajne ljubljanske, Gradišče 2, vsak dan (izvzemši nedelje in praznike) ob pol 12. do pol 14. ure specialist dr. Tomaž Jamar za tuberkulozo.

Ij Novi poslovni prostori na glavni pošti v Ljubljani. S 1. marcem t. l. se preseli oddelek za sprejemanje brzojav iz dosedanjih prostorov v avli poslopja glavnega poštnege urada in javna telefonska govorilnica, sedaj pri oddelku pisemske izdaje — vhod v Prešernovi ulici — v nanovo adaptirane prostore v pritličju istega poslopja. Novi prostori se nahajajo v Prešernovi ulici, vhod bo pa iz vseh

poštne poslopja. — Sprejemanje brzojav in telefonska služba se bo vrnila naprestando, tako da strankam ne bo več potrebno po 20. uri potruditi se v II. nadstropje.

U izhaja se je v soboto na poti od Wolfove ulice do konca Rimske ceste denarica z večjo vsoto denarja in računi. Pošten najditelj naj jo odda proti dobri nagradi v upravi našega lista.

»PUSTNA SVOBODA.«

GLASILO DRŽAVOTVORNIH ELEMENTOV.

Izhaja vsak pustni tork, letos slučajno dne 28. februarja.

Glavni urednik:

Cievarič.

Odgovorni urednik:

Janez Zgaga.

—:: Izhaja v Piško-peji, sedaj v Albaniji. ::—

Senzacionalna vest iz Moskve.

Helsingfors, na pustni tork. Iz Moskve javljajo »Jutric«: Ljenu umrl. Sovjetski delegati so izvolili za predsednika sovjetske federativne republike g. Spalajkoviča, srbskega delegata pri Zvezi narodov v Zenevi.

Rešitev uradniškega vprašanja.

Belgrad, 27. febr. (Izv.) V soboto je narodna skupščina sklenila, da se izplačajo uradnikom draginske doklade 1. aprila in 1. maja. Ker ima pa finančni minister prazno blagajno in ker ne bo kriti zakona, je danes ministriki svet na predlog dr. Kumanudija sklenil, da se za leto 1. april in 1. maj odpravi, tako da bo 31. marca sledil 32. marec in nato 2. april; 30. aprila pa 31. april in 2. maj.

Belgrad, 27. febr. (Izv.) Za zasluge za izplačilo uradniških draginskih dokladov je predlagan od finančnega ministra nar. poslanec Reiser v najvišje odlikovanje.

Tretji požar v Mariboru.

Maribor, 27. febr. (Izv.) Stavbišče, ki je bilo določeno za uradno poslopje mariborske oblasti, je danes popolnoma zgorelo. Gasiti je pomagal tudi veliki župan mariborske oblasti in sp. dr. Kukovec, ki je nagnal gasiti tudi vse koncentrirane napredne sile, pa je bil, žal, ves trud zaman.

+ Bratstvo. Belgrajska vlada je sklenila, da se v letih od 1922 do 1925 v Sloveniji davki ne bodo pobirali. Primanjkljaj pokrije belgrajska država iz hvalčnosti za sklenjeni moratorij.

+ Iz Srbije je ušlo vseh 17.000 Pučljivih volov. Svrčarska vlada je podzela proti nesolidnemu prodajalcu diplomatske korake v Belgradu.

— Redukcija uradništva. Odbor za redukcijsko uradništva je reducirati činovnika 4. razreda gosp. Adolfa Ribnikarja in ga stavil mestni občini ljubljanske na razpoloženo. Organizacija invalidov, vojnih vdov in sirot ga je pri tej priliki imenovala iz hvalčnosti, ker zapusti svoje dosedanje mesto, za častnega člana.

— Imenovanje. Ministriki svet je na priporočilo JDS v Sloveniji imenoval polkovnika Vašiča, bivšega predsednika vojaške komisije na Dunaju, za vrhovnega upravitelja demobilizacijskih skladov.

Neznane mrtvece samomrtice so našli večer zvečer ob Gruberjevem kanalu. Ker ni imel v nobenem žepu niti vinarja, domnevali, da je nesrečen kak carinik iz Maribora ali z Jesenice.

pr Uredništvo ljubljanskega »Avtonomistac« prevzame s 1. marcem t. l. g. Svetozar Pribečević, dosedanj odgovorni urednik istega lista, gosp. I. Petrič, pa vstopi v uredništvo mariborske »Stražec«.

g Curih. pustni tork. Danes silna panika na borzi. Za 1 jugoslovansko krono ponujajo po 100 dolarjev. — Splošno sodijo, da proglašja Amerika bankrot.

g Ljubljanski trg. Dovož mesa je bil pretekli teden ogromen. Mesarji ne vedo kam z zalogami. Iz okolice se je natepalo v mesto vse polno psov, ki niti najsočnejših bitkev ne povohajo več. Trdki Popović in Predović stojte pred konkurzom. Z željem in s kolero bo se napolnil celo prazno strugo Ljubljane. Moka se deli zastoj in kdor je odpelje cel voz iz magacinov, dobi od magistrata nagrado. Konfiscirali so pa vse pomaranče iz Italije, ker niti ena še ni imela črnih pešk.

INSERATI.

Napredne sile, koncentrirane, najboljšje kakovosti, — garantirano pristen domači izdelek, najboljšje sredstvo zoper kurje oči v glavi, prodaja lekarna dr. Kukovec & Co. v Mariboru. — Najvišja priznanja: zlata medalja na razstavi v Belgradu. — Cena: 1 vlak (50 vagonov) za 1 sovjetsko kopečko.

Najboljšje centralne vijake, primerne zlasti za davčne urade v Sloveniji, prodaja firma Kumanudi & Co., Belgrad.

Gospodarstvo.

BORZA.

Zagreb, 27. febr. Devize: Berlin 149—151, Milan 1685—1710, London (izplačilo) 1455—1465, (ček) 1445—1452, New-York (kabel) 329—0, (ček) 326—325, Pariz 2950—2960, Praga 582—585, Svica 6400—6450, Dunaj 525—530, Budimpešta 47.50 do 48, Valute: Amer. dolarji 820—824.50, carski rublji 27—30, češkoslovaške krome 575—585, napoleondori 1180—1190, romunski lei 240—245.

Belgrad, 27. febr. Valute: Francoski franki 725, ameriški dolarji 80.975, bolgarski lei 52.50. Devize: London 862.75, Pariz 735.70, New-York 81.775, Milan 415, Praga 144.75, Berlin 37.10, Dunaj 1.31, Sofija 55, Budimpešta 11.93.

Curih 27. febr. Berlin 225, New-York 511, London 22.62, Pariz 46.85, Milan 26.70, Praga 9.05, Budimpešta 0.72, Zagreb 1.55, Varšava 0.18, Dunaj 0.10, avstrijske krome 0.085.

Berlin, 27. febr. Dunaj 4.38, Budimpešta 32.16, Milan 1191.30, Praga 405.55, Pariz 2087.90, London 1004.95, New-York 228.27, Curih 4470.50.

Praga, 27. febr. Dunaj 0.775, Berlin 24.40, Rim 292, Budimpešta 7.825, Pariz 560.50, London 346.25, New-York 55.25, Curih 1090.50, avstrijske krome 0.775, italijanske lire 287.

Dunaj, 27. febr. Devize: Zagreb 1885.50 do 1890.50, Belgrad 7540—7560, Berlin 2759.50 do 2763.50, Budimpešta 908.50—911.50, London 27.740 do 27.760, Milan 32.490—32.510, New-York 6248 do 6252, Pariz 57.380—57.420, Praga 11.847—11.853, Sofija 4245—4255, Curih 122.225—122.275, Valute: Dolar 6198—6202, bolg. lei 4045—4055, angleški funti 27.390—27.410, franc. franki 57.080—57.120, ital. lire 32.840—32.860, dinarji 7510—7530, romunski lei 4770—4780, švicarski franki 122.025 do 122.125, češkoslovaške krome 11.322—11.328, madžarske krome 913.50—916.50.

g Zvišanje cen premaga v Avstriji. Veletrgovino s premogom v Avstriji so to dni zvišale cene gornjeleszijskemu premogu od 5454 n.-a. K na 5598 n.-a. kron, koksu pa od 8548 n.-a. K na 8631 n.-a. K.

g Zunanji dolg Poljske. Dne 30. sept. 1921 je znašal dolg Poljske inozemstvu 143 milijonov dolarjev, 480 milijonov franc. frankov, 87 milijonov funtov šterlingov, 33.5 milijonov zlatih frankov, 17.8 milijonov holandskih goldinarjev, 18.5 milijonov nordijskih kron, 7.1 milijonov lir, 128.000 švedskih kron, 111 milijonov avstrijskih kron. Če prištejemo k temu še dolarsko posojilo v znesku 17 milijonov dolarjev, potem znaša celokupen zunanji dolg okrog 800 milijard poljskih mark. Na vsakega prebivalca odpade torej 51 zlatih frankov dolga.

Katoliški vestnik.

c Sestanek kongregacij pri oo. jezuitih gospá gospodičen in gospodov se vrši v četrti tek popoldne ob 5. uri v posvetovalnici K. T. D. v Jugoslovanski tiskarni. Ker je zadeva, ki se bo obravnavala, zelo važna, je nujno potrebno, da se je udeležijo čim najštevilnejše vse jezuitske Marijine kongregacije.

c Voščilo švicarjev ob papeževi izvolitvi. Narodni svetnik, predsednik katol. konservativne stranke, Henrik Walther, je poslal ob izvolitvi sedanjega papeža apostolskemu nunciju ekselenci Maglione sledeče voščilo: Hkrati z vsem katoliškim krščanskim svetom se zahvaljuje katol. konservativna stranka zvezne skupščine ljubemu Bogu, da je naklonil naši sveti Cerkvi tako hitro novega poglavarja Z iskrenim veseljem poklanjamo svetemu očetu Piju XI. obljubo neomajne zvestobe in vdanoosti. Njega Svetost Pij XI. pozna že desetletja švico in naše razmere. Naša dežela in naše ljudstvo bo gotovo uživalo isto l'utezen in blagohotno naklonjenost, kakršne je bilo deležno pod njegovim vzvišenim prednikom. Sreče in božji blagoslov Njega Svetosti Piju XI.

c Avtentično tolmačenje. Zakaj si je sedanjji papež izbral ime Pija XI? Ugibanj je bilo že veliko in razlag tudi. Sv. oče je pa sam tako-le rekel: »Pij je bil papež, ko sem bil rojen; Pij je bil papež, ko sem prvič prišel v Rim; Pij je mirovno ime, torej si izberem to ime.«

Morilec nadsvetnika Zajca obsojen na smrt.

Ljubljana, 27. febr. 1921.

Danes se je zagovarjal pred ljubljansko poroto krojač in gostilničar, dne 1. januarja 1864 v Hlebcah rojeni Anton Jalen, ki je obtožen, da je 7. novembra 1921 umoril računskega nadsvetnika Avgušтина Zajca. Državno pravdnštvo ga obdoljuje hudodelstva umora po § 134 k. z. in zahteva, naj se kaznuje po § 136 k. z., ki predpisuje za to hudodelstvo kazen smrti. Porotnemu senatu je predsedoval predsednik deželne sodišča dr. Papež, votanta sta višji svetnik dr. Mladič in okr. sodnik Avsec; obtožbo je zastopal prvi državni pravdnik Dominico, Jalen je zagovarjal ex offio dr. Zirovnik.

Zagovor Jaina.

Predsednik je vprašal obtoženca: »Ali se čutite krivega?« — »Ne, gospod predsednik!« — »To nasprotuje Vašim izjavam, podanim preiskovalnemu sodniku in na policiji!« — »Bil sem takrat tako razburjen, da sploh nisem vedel, kaj sem delal.« Nato je pripovedoval, da se je sprl z rajnim Zajcem radi politike, ker je bil Jalen liberallec, Zajc pa pristaš SLS. Gospod Zajc da ga je razburjal s pismi, ki mu jih je pisal. Dne 7. novembra je dobil pismo, s katerim mu je razni Zajc naznanil, da mu povišava najemnino. »To pismo me je tako razburilo, da nisem vedel, kaj se je potem zgodilo.« — Predsednik: »Kdaj ste šli po nož?« — »Ne vem; ničesar ne vem.« — »Ali ste imeli namen zaklati Zajca?« — »Ne! Samo napasti sem ga hotel!« — Predsednik: »Na policiji ste pa rekli: Sklenil sem, da bom napravil konec!«

Kolikokrat je bil rajni Zajc ranjen?

Nato se je bral izvid o obdukciji. iz katerega posnemamo, da je Jalen zadal rajnemu Zajcu z velikim kuhinjskim nožem sedem ran, dve v srce. Eno rano je Jalen zadal Zajcu na čelo. Ja'en je prerezal Zajcu zimsko suknjo, jopič, telovnik. Dr. Travnar je povedal, da je mahal Jalen po Zajcu od desne in od leve strani od zgornj proti prsim. Dva sunka sta zadela tudi srce. Ti dve rani sta povzročili takojšnjo smrt. Vsaka pomoč je bila izključena. Dr. Andrej Lesjak je izjavil, da sta bili od sedmih ran dve smrtni; ostalih pet je bilo težkih.

»Zakal sem ga!«

Jalnova služkinja, priča Julija Klančar, je služila pri Jalnu, katerega žena je njena sestra. Povedala je, da ko je Jalen 7. novembra prebral Zajčovo pismo, se je razburil in ni govoril. Po kosilu je ona spravila usodni nož v kuhinjo na njegov navadni prostor. Jalen je nekaj časa pestoval hčerko. Nato je slišala ropot. V sobo je priletel nož, nato je prišel Jalen. Vprašala ga je: »Kaj pa je?« Jalen ji je odgovoril: »Zakal sem ga!« Nato je prišla sestra (Jalnova žena), ki ga je vprašala: »Kaj bo pa zdaj?« — Odgovoril je: »Na sodnijo se grem.« — Rekla je: »Ali se bomo še kdaj videli?« — Odgovoril je: »Ne vem, če me bodo izpustili.« — Pravdnik priči: »Kakšno razmerje je vladalo med Jalnovimi in Zajčevimi?« — »Nisem videla, da bi bili kaj govorili.« Povedala je, da Jalen ni pil veliko.

c Škof — vseučiliški profesor. Katoliški saški škof dr. Kristjan Schreiber je imel 26. jan. t. l. prvo predavanje na vseučilišču v Lipkem. Naval poslušalcev je bil izredno velik. Preden je dr. Schreiber postal škof, je bil profesor modroslovja na bogoslovnem oddelku v Fuldi.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Torek, 28. februarja: zaprto.

OPERA.

Torek, 28. februarja: popoldne ob 3. uri: Prodana nevesta. Izven.

Prosveta.

pr Koncert ge. Pavle Lavševca se vrši v ponedeljek 6. marca. Spored: Medved: Pogled v nedolžno oko. — Vilhar: Nezakonska mati. — Foerster: Arita Minko iz opere Gorenjski Slavček. — Lajovic: Bogunka pri zibel. — Kogoj: Gazela. — Skrianeč: Vizija, Pomladna noč. — Ravnik: V razkošni sreči. — Parma: Poslednja noč. — Prohaska: Zvezda žarijo. — Dev: Pastirica. — Krek: Tam zunaj je sneg. — Pavlič: Pred durmi, Mehurčki. — Adamič: V Indijo. — Sedeži v pisarni Glasbene Matice.

pr Romanovski-Kogoj prirediti v nedeljo, 5. marca ob 11. uri popoldne v Filharmonični dvorani matinejo, na kateri se bodo izvajali v prvem delu samospeti starejših naših komponistov: Maška, Fleishmana I. dr. Naše občinstvo do sedaj še ni imelo prilike slišati teh skladb, ki se odlikujejo po svoji preprosti melodičnosti, a so srčno občutene, zato smo prav radovedni, kako jih bo sprejelo. — Baje misli Marij Kogoj v uvodu govoriti o razvoju slovenskih samospetov. To namerno toplo pozdravljamo.

pr Grafična razstava v Zagrebu — preložena. Valed nepričakovanih zaprek se je morala III. jugoslov. grafična razstava v Zagrebu za sedaj odgoditi. Vršila se bo šele v jeseni t. l. Vsi umetniki grafički so že sedaj naprošeni, da zbero do takrat svoja najboljša dela. — Kolegij jugoslovanskih grafičkov, Zagreb—Ljubljana.

Orlovski vestnik.

Ljubljanski orliški kroški. Pozor! Členice, ki boste nastopale v telovadnem tednu J. O. Z., imate v sredo, dne 1. marca ob pol 8. uri zvečer glavno skušnjo v telovadnici Ljudskega doma. — Načelnica J. O. Z.

Zadnji trenutki nadsvetnika Avg. Zajca.

Priča Marija Vider stanuje v hiši rajnega nadsvetnika Zajca. Pričala je: »Takrat sem bila v kuhinji. Nekaj je butnilo v vrata, ki so se odprla. Ko sem stopila na prag kuhinje, je gospod, o katerem takrat še nisem vedela, da je gospod Zajc, padel na tla; Jalen je držal levo roko na prsih, z desno pa je v moji navzočnosti še dvakrat sunil gospoda Zajca v prsi. Počepnila sem, dejala gospoda Zajca na kolena: enkrat me je še pogledal; rekel ni nič. Nekdo je v veži, ne vem, kdo je bil, rekel: »Tega je že hudič vzel, mene pa še ni.« Vzdignila sem gospoda, klicala sem na pomoč; prišla je Zajčeva gospa z otroki, ki so me vpraševali: »Ali je papa še živ?« — Predsednik Jalnu: Kaj pravite Vi na to? — Jalen: »Nič.« Pavla Vider, uradnica, je pričala: Okoli četrta na tri sem slišala v kuhinji vpitje. Nato so se vrata s silo odprla. Šla sem za mamovo. Videla sem Jalno, ko je držal z eno roko Zajca za suknjo, z drugo ga je pa z nožem vcekal. Slišala sem, da je rekla gospa Zajčeva Jalnu: »Morilec!« Jalen je surov in nevljuden človek. Večkrat ga je slišala kričati. Rajnemu Zajcu je nagajal, kar je mogel. Umorjeni gospod Zajc je bil prav dober človek.

Kaj je Jalen priznal na policiji.

Ko je Jalen po umoru a policiji zaslizaval permanentni uradni revirni nadzornik Barič, je prišel k zaslizavanju tudi okrajni nadzornik Habe, ki je Jala vprašal: »Ali niste pripravili noža?« Jalen je odgovoril: »Kaj bi si ne bil noža pripravil! Če bi si ga ne bil pripravil, bi ga ne bil mogel zaklati!« Jalen je bil takrat trezen in duševno prisoten, ker je reagiral naglo na vsako opazko. Bil je sicer razburjen, toda to je v takih okolištinah zelo umljivo. — Višji stražnik Martin Erjavec je aretiral po dejanju Jaina, ki mu je rekel: »Zaklal sem ga, pa je konec!« in mu je molil roki, češ da naj ga uklene. Vprašal je Jaina, zakaj je to storil. Odgovoril je: »Desetletno sovraštvo je temu vzrok.« — Predsednik: »Ali je bil hudo razburjen?« — Priča: »Kregal se je, potem je bil popolnoma miren.« — Predsednik Jalnu: »Kaj pravite k temu?« — Jalen: »Nič.«

Revirni nadzornik Barič je potrdil, da je sestavil pri prvem zaslizavanju na policiji zapisnik tako, kakor je govoril Jalen. — Nadstražnik Franc Okički je vodil na policiji Jaina v zapor. Rekel mu je, naj ga ne da v tak zapor, v katerem bi bile uši. »Vprašal sem ga, zakaj je to storil. Odgovoril mi je: »V sovrastvo sva bila. Čakal sem ga in videl skozi okno, kdaj je prišel domov. Šel sem nad njega in ga dvakrat ali trikrat sunil.« Ko sem ga peljal na sodnijo, sem mu iz navade rekel: »Dobro se zagovarjajte!« Odgovoril mi je: »Zakaj se bom zagovarjal! Kar sem naredil, sem naredil!« — Ko je prišel g. revirni nadzornik Podreberšek pogledat v sobo, v kateri je revirni nadzornik Barič zaslizaval Jaina, se je ta obrnil proti njemu, ki ga pozna že 20 let, in mu je cinično dejal: »Danes sem po srbsko govoril; rajši kakor da končam na česti življenje, ga končam v zaporu!« — Priča Vinco

Prohaska je prišel usodni dan slučajno po Poljanski cesti. Vstopil je v vežo in videl rajnega Zajca, kateremu je takrat še žila utripala. Priči Viktor Rabič in Pavla Javornik sta povedala, da je bil rajni gospod Zajc kakor duša dober človek.

Morilec razžalil ženo svoje žrtve.

Ker je predlagal zagovornik dr. Zirovnik, da naj se vdova g. Avg. Zajca, gospa Milica Zajc ne zapriseže, se je senat odstranil, da je sklepal o predlogu, katerega je potem odklonil. Ko je odšel senat, je Jalen vstal in zaklical gospe Milici Zajci: »Klanjam se, miostljal!« Pozdravljam morilko svojega moža!« Tacični napad je napravil na poroto in občinstvo zelo mučen vtis. Gospa Milica Zajčeva je zaprisežena pričala: »Še nevesti mi je moj rajni mož pravil, da mu dela Jalen vedno sitnosti. Pravil mi je, da je bil z rajno ženo, njegovo teto, zelo surov, tako da je enkrat pribežala k njemu. Sovražil ga moj mož ni, dasi mu je delal neprestano velike težave in mu nagajal, kjer mu je le mogel. Nekoč je pred našimi vrati vse ponesnažil. Ko sem mu to povedala, je molčal; vzel je metlo, ne da bi bil rekel besedo, in je vse sam posnažil. Sestri mojega rajnega moža Mariji Zajci je za to, da mu je gostilniško koncesijo odstopila, obljubil, da jo bo poročil, če bo njena teta, takratna njegova žena, umrla; če bi je pa ne poročil, jo bo do smrti preskrbel. Dal ji pa ni niti vinarja, in ko je umrla teta, jo je spodil. Za svojega moža sem se vedno bala. Nikdar mu nisem pustila govoriti z njim. Vedno sem slutila, da bo Jalen mojemu možu kaj naredil. Kljub vsemu nagajanju je šel moj mož Jalnu vedno na roko in mu je storil dobro, če je le mogel. Tisti dan sem šla možu nasproti, a ker je bil mrzel veter, sem se ze otroci vrnila domov. V svojem stanovanju sem slišala klic: »Tukaj imaš!« Moj mož je dal nato od sebe nečloveški glas. Šla sem doli v vežo. Padla sem na umorjenega mojega moža. Jalen je pa stal tam zmagovalno. Zaklicala sem mu: »Morilec!« Odgovoril je: »Da, jaz sem bil!« — Predsednik dr. Papež Jalnu: »Kaj pravite Vi na to?« — Jalen: »Gospa si ravno polovico izmišljuje. Odkar je prišla k hiši, ga je vedno hujskala. To je glih za to, ker sem liberallec, ti so pa klerikalci.« Gospa Milica Zajčeva porotnikom: »Nočem nobenega maščevanja, ker moža meni in očeta mojim otročičkom ne more nihče vrniti!«

Pričevanje Jalnove žene.

Marija Jalen je poročena z obtoženim štiri leta. Povedala je: »Z menoj je bil dober, toda vsaka malenkost ga je razburila. Po dejanju (umoru) mi je povedal: »Zaklal sem ga!« »Kaj bo pa sedaj?« sem rekla. Preoblekel se je in ko sem ga vprašala, če se bova še kdaj videla, odgovoril: »Ja, če me bodo izpustili!« Bala sem se ga, ker je bil tako čuden. Pil ni veliko, a vsaka malenkost ga je razburila.

Ostale priče: Jože Ogorelec, Hinko Hieng, Alfred Stadler, Karel Pirman, Anton Bončar, Valentin Jalen in prof. dr. Puntar niso nič bistvenega izpovedale.

Ob 13. uri je bilo zaslizavanje prič končano, naker je predsednik dr. Papež odgodil razpravo na 16. uro.

Mnenje psihiatrov.

Popoldne ob 16. uri se je nadaljevala razprava. Okrajni sdnik Avsec je bral tri četrt ure izvid psihiatrov dr. Göstla in dr. Rebide. Nato sta podala svoje mnenje dr. Göstl in vseučiliški profesor dr. Alfred Šerko. Dr. Göstl je rekel, da je Jalen duševno manj vreden; njegova inteligenca je zelo nizka; toda toliko slaboumen ni, da bi ne bil za svoje dejanje odgovoren. Ni verjetno, da bi se d-nos več ne spominjal na to, kar je storil.

Vseučiliški profesor dr. Alfred Šerko je poudarjal, da podaja svoje mnenje le na podlagi današnje razprave. Gre za to, če je bil Jalen duševno bolan. Odgovor je lahak. Danes je podajal točne odgovore. Izključujem, da bi bil trajno duševno bolan. Zanikavam, da se ne bi bil zavedal, kar ej storil. Človek, kateri napade, pride v divjost. Kake malenkosti se ne spominja, toda zavedal se je dejanja in tega, kar je storil. Razburjen je bil, toda razburjenje ni bilo tako, da bi se ne bil zavedal svojega dejanja. Za patološko pijanost nima nobenih razlogov. Kar tiče njegove splošne inteligence, je Jalen izredna natura: mrzel, zakrknjen, brutalen, surov človek, posebnost takrat, kadar naleti na odpor. Intelekt njegov je povprečne inteligence. Duševne bolezni pri Jalnu ni; tudi ni bil v totalno ali delno pijanem stanju.

Vprašanja porotnikom.

Senat je stavil porotnikom tri vprašanja. Prvo vprašanje je obenem obsegalo zahtevo, naj porotniki izjavijo, če je izvršil Jalen umor, drugo glasno vprašanje, pa je bilo stavi eno, na katero je porotnikom odgovoriti, če zanjako prvo glasno vprašanje, je obsegalo zahtevo, naj se porotniki izjavijo, če je zagrešil Jalen uboj. Za slučaj, če se prvo ali drugo vprašanje potrdi, se je stavilo porotnikom še evetuelno vprašanje, če je storil Jalen opisano dejanje v dušno zmedenem stanju.

Prvi državni pravdnik dr. Dominico je v svojem govoru poudarjal, da morilec ne uniči samo tistega, katerega umori, ampak tudi uro-pa staršem njihove otroke, ženo možu, reditelja otrokom. Zato zakon neizprosljivo ščiti življenje enako kraljevo, kakor kmetovo. Opisal je nato ves krvavi dogodek. Izključil e pri Jalnu vsako dušno zmedenost. Jalen je bil za

Zajčevu hišo črna zvezda; umoril je Zajca, aropal ženi moža, otrokom očeta. Porotnike prosim: potrdite prvo glavno vprašanje.

Zagovornik dr. Jalenov dr. Zirovnik je poudarjal, da noče olepševati grdega čina; toda porotniki morajo presoditi, če je bil Jalen morilec ali norec. Jalen je imel trenutek sla-

bosti in je takrat vsled svoje jeze in togote storil, kar je storil. Zato je prosil, naj porotniki nanje stavljena vprašanja o umoru in uboju zanikajo.

Predsednik dr. Papež je v svojem resurmeju poudarjal, da je Jalenovo dejanje razburilo vso Ljubljano. Podal je točen in ob-

jektiven popis celega dejanja in podal porotnikom pravni pouk.

Smrtna obsodba.

Porotniki so z 11 glasovi da in z 1 ne potrdili prvo glavno vprašanje o umoru; drugo stavljeno glavno vprašanje je odpadlo; tretje vprašanje, če je storil dejanje v dušni zme-

denosti, so soglasno zanikali.

Ob 20. uri je razglasil predsednik dr. Papež sodbo, s katero je po § 136 k. z. Anton Jalen obsojen na smrt na vešilih.

Kaj je Eljafluid - to se zna!
Lekarnar Feller - Stubica!

OSRAM NITRA

Popolnoma belaluč tvor s plinom napolnjenoj OSRAM-NITRA-svetilki prednost svetlobnik izvirov

†

V nedeljo, dne 26. februarja zjutraj je po dolgi, težki bolezni blaženo v Gospodu zaspal

IVAN SICHERL
kancelist kn. šk. ordinariatske pisarne

Pogreb bo v torek, dne 28. februarja ob 3. uri popoldne iz hiralnice sv. Jožefa na pokopališče pri Sv. Križu.

Vsem, ki so blagega mladeniča poznali, ga priporoča v pobožen spomin in molitev

RAVNATELSTVO KN. ŠK. PISARNE.
V Ljubljani, dne 27. februarja 1922.

Kompletne naprave za mline in žage.

Lokomobile stroji za pogon na paro ali sesalni plin.

Turbohidranto, elektromotorji ekonomiser, čistilci za vodo.

Naprave za sušenje!

Tehnični material za pogon vsake vrste pri „ORBIS“ d. d., Zagreb, Paromlinska c. 1.

Telefon štev. 10. Brzojavni naslov: „Orbis“.

Generalno zastopstvo tvrdke **Gelis A.-G., Wien, Düsseldorf.**

KUHARICA vajena vsa gospodinjstva, srednje starosti, išče mesta na deželi k manjši družini ali v župnišče. — Naslov pove upravištvo >SLOVENCA< pod št. 697.

KUHAR izurjen v francoski kuhinji in mednarodni ter konditoriji, govori nemški in italijanski, želi mesta v kakšni restavraciji, gostilni ali menzi. — Naslov pove upravištvo >SLOVENCA< pod št. 688.

Vešč in obratovodja obzanečljiv strojevodja za lokomobile

z večletno prakso v kakšni večji tovarni malih železnih predmetov, se takoj sprejme pri >PRVI ŽELEZARSKI IN ŽELEZOBRATNI ZADRUGI V KROPI IN KAMNI GORICI<. — Ponudbe z naradbo dovršenih žel. službovanja in plače na Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, (Dunajska cesta), ali pa naravnost na tvrdko v Kropi.

Knjigovodja z večletno prakso, bilancist, išče službo pri večjem podjetju. Cenj. ponudbe pod >Samostojna moč 663< na upravištvo >SLOVENCA<.

SLUŽKINJA katere zna tudi nekaj kuhati, se sprejme za takojšnji nastop. **ANTON SREBOTNIK**, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 31. 670

Omahno kolo za venecijanko, žago, železno, napredaj, v dobrem stanu. Ponudbe na upravištvo >Slovenec< pod št. 636.

Pekovskega vajenca sprejme takoj večja pekarna v Ljubljani. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 621.

Mesečna soba se odda boljše situirani gospodični, ki bi imela svoje posteljno perilo in odejo. Naslov pove upravištvo >SLOVENCA< pod št. 690.

NOVI Favorit Modni Album se dobi pri tvrdki **Ivan Železnikar, Ljubljana** Marijin trg 3. — Cena 8 Din, po pošti s povzajem 10-40 Din.

Decimalno tehnično rabljeno, kupim. Ponudbe na **I. BONAC SIN, LJUBLJANA, COPOVA CESTA št. 16.** 698

UNDERWOOD: PISALNE STROJE THE REX CO., LJUBLJANA.

HLODE smreka, hrast, bukev, vsako množino kupuje **PANA ZAGA**

V. Scagnetti, Ljubljana 406 za državnim kolodvorom.

Prodaj 200 do 300 delnic Zadržne gospodarske banke. Ponudbe pod >DELNICE 650< na upravo Slovenca.

Kupim ali vzamem v najem malo **PARCELO** ali **NJIVO** oddaljeno približno 3000 m od Ljubljane. Ponudbe na **FRANC STUPICA, Ljubljana, železnica.** 657

Potnike ali zastopnike išče velika tovarna likerija, ruma, konjaka in ostalih spirituoza. Ponudbe z obvestilom, v katerem kraju pozna reflektant največ odjemalcev, poslati na naslov: Poštni predal 41, Zagreb, glavna pošta. 528

Koruzo in oves oddaja po najnižjih cenah tvrdka **Paternost & Remic, LJUBLJANA, Slomškova ulica 11.** Telefon 589. 686 Telefon 589.

Olje AMERIKANSKO, STROJNO, CILINDER-: SKO in TOVOTNA MAST tvrdke : Standard Oil Company of New York ima vedno v zalogi **A. LAMPRET, Ljubljana, Nunska ulica št. 19.** 560

Igralne kartel Geč in drug, Maribor Glavna tobačna zaloga

Nabavka železniških pragov.

Ministarstvo saobračaja po odobrenju min. saveta od 8 feb. o. g. M. S. br. 4292/22, a na osnovu zakona o državnem računovodstvu 31.86-98 (izmene i dopune od 27. juna 1921 g.) raspisuje ofertalnu licitacijo za nabavku 1.320.000 kom. hrastovih ili bukovih impregniranih pragova za potrebe naših državnih železnica.

Licitacija će se obaviti za vse oblasne direkcije na ovaj način:

a) Za direkciju Beograd 6. marta 1922 g. za 500.000 kom. od 2.50 m — 25/15 cm. tako, da predaja nekog dela tih pragova, od 400.000 kom. može biti na vsima stanicama beogradske i zagrebačke direkcije železnica a manji deo, od 100.000 kom. ma se isporučiti na stanicama pruge: Niš—Skoplje—Djevdjelija 20.000 kom., Skoplje—Mitrovica 20.000 kom., Kruševac—Užice 20.000 kom., Valjevo—Zabrežje—Lajkovac Arangelovac i Lajkovac—Gornji Milanovac 15 tisoć kom., a Niš—Negotin 20.000 kom.

b) Za direkciju Zagreb 7. marta 1922 g. za 132.000 kom. od 2.50 m — 25/15 cm, 18.000 kom. od 2.70 m, 26/16 cm i 250.000 kom. od 2.20 m, 20/14 cm. Predaja ovih količina pragova ima biti na stanicama zagrebačke i saraevske direkcije kao i direkcije južnih železnica naše teritorije.

v) Za direkciju Subotica 8. marta 1922 g. za 60.000 kom. pragova dimenzije 2.50 m, 25/15 cm i 240.000 kom. od 2.20 m, 20/14 cm. Predaja ovih pragova ima se izvršiti na stanicama zagrebačke i saraevske direkcije železnica.

g) Za direkciju Sarajevu 9. marta 1922 g. za 120.000 kom. pragova uzanog koloseka od 1.60 m, 20/14 cm, predaja ima biti na teritoriji same te direkcije.

Licitacija će se izvršiti odredjenih dana, svakog dana u 11 časova pre podne u ekonomskom odelenju ministarstva saobračaja, Zrinjskova predje Resavska ulica br. 62 — a na osnovu pismenih oferala, koji do tog vremena moraju biti predati u zatvorenoj koverti sa taksom od 20 dinara.

Ponude se primaju na celu količinu a i na manju, no najmanja količina ne može biti ispod 3.000 kom.

Generalni uslovi ove nabavke mogu se videti svakog dana, za vreme kancelarijskih časova u ekonomatu ministarstva i kod svih oblasnih direkcija.

U smislu čl. 88 zakona o državnem računovodstvu dužan je svaki licitant, da položi kauciju od 5%, a ako je stran podanik 10% od vrednosti ponudjene količine. Kucija se polaže najkasnije na dotični dan licitacije do 10 sati pre podne na blagajni beogradske direkcije železnice.

Iz kancelarije Min. Saobračaja (Ekonomsko odeljenje)
10. februara 1922. g. M. S. br. 4292/22 god.

Ne zamudite prilike

ter si nabavite obutev, katero Vam nudi v veliki izbori, po še starih, ugodnih in nizkih cenah, dokler sedanja zaloga ne poide,

tvrdka ANT. KRISPER
Ljubljana, Mestni trg št. 26

Istotam se sprejme tudi šteparica zgornjih delov.

†

Trinajst ardem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni poklical našo drago ženo, gospo

Anico Majcen roj. Prijatelj

po dolgi in mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti, danes v svoje kraljestvo.

Pogreb se vrši v torek ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče.

Priporočamo rajsko v blag spomin!

8. Janj, dne 26. februarja 1922.

Zalujoči rodbini: MAJCEN - PRIJATELJ.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše preljube mame, gospe

Marije Zarnik roj. Oselin

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za časteče spremstvo na njeni zadnji poti našo najsrčnejšo zahvalo.

DOB, dne 28. februarja 1922.

Rodbina Zarnikova.

Jugoslovanska Union-banka
preje **Mariborska eskomplina banka**
ustanovljena 1. 1872

Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Velikovec
expozitura v Skofjiloki

Akcijski kapital K 30.000.000
Rezerve K 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Izdaja konzorcij >Slovenec<.

Glavni urednik Mihael Mušker v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.